

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 05 lipca 2017 roku w sprawie sygn. akt I C 266/15 Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. na rzecz K. J. kwotę 40300 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 kwietnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, co do kwoty 5100 zł oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 07 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty co do kwoty 24.200 zł oraz wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 maja 2017 roku do dnia zapłaty co do kwoty 11000 zł. Rozliczenie kosztów procesu pozostawił rozstrzygnięciu referendarza sądowego przy zastosowaniu zasady wyrażonej w art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wywiodło (...) S.A. z siedzibą w S. wskazując, że zaskarża wyrok w całości, a zaskarżonemu wyrokowi zarzuciło naruszenie przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności naruszenie przepisu art. 199 § 1 pkt. 3 kpc, art. 199 § 2 kpc, art. 194 kpc, 493 § 1 ksh. W związku z powyższym na podstawie art. 368§ 1 pkt. 5 kpc, art. 386 § 3 kpc pozwane towarzystwo wniosło o uchylenie wyroku, odrzucenie pozwu oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje. W uzasadnieniu apelacji pozwana podniosła, iż w chwili wytaczania powództwa przez powódkę, (...) S.A. już nie istniała. Z chwilą przejścia (...) S.A. przez (...) S.A. z siedzibą w S. ww podmiot utracił byt prawny, a tym samym zdolność sądową. Zgodnie bowiem z art. 493 § 1 ksh spółka przejmowana albo spółki łączące się przez zawiązanie nowej spółki zostają rozwiązane, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w dniu wykreślenia z rejestru. Z § 2 powołanego przepisu wynika, że połączenie następuje z dniem wpisania połączenia do rejestru. Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia spółki przejmowanej przez zawiązanie nowej spółki. Z chwilą zatem dokonania wpisu połączenia następuje materialno- prawny skutek w postaci inkorporacji spółki, skutkujący utartą przez spółkę przejmowaną samodzielności bytu prawnego tj. zdolności prawnej. Z uwagi na brak zdolności sądowej pozwanego, Sąd winien odrzucić pozew na podstawie art. 199 § 1 pkt. 3 kpc.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych. W pierwszej kolejności powód podniósł, iż (...) S.A. został wykreślony z KRS w dniu 11 marca 2015 roku, zaś wpis uprawomocnił się 26 marca 2015 roku, pozew zaś został złożony w dniu 02 lutego 2015 roku, czyli ponad miesiąc przed nieprawomocnym wykreśleniem podmiotu. Nie można uznać, jak to twierdzi strona przeciwna, że ustanie bytu prawnego następuje z dniem wpisu o przejściu spółki do rejestru. Zgodnie z tym twierdzeniem, jeżeli ustanie bytu prawnego nastąpiłoby w momencie jedynie zamieszczenia wpisu o przejściu, to fizyczne wykreślenie podmiotu z rejestru stanowiłoby wyłącznie czynność techniczną niewymagającą uprawomocnienia się. W niniejszym przypadku wykreślenie podmiotu z rejestru miało charakter konstytutywny, na co wskazuje zastosowanie okresu pozwalającego uprawomocnić się postanowieniu o wykreśleniu podmiotu. Dodatkowo powód wskazał, iż wpis o dokonaniu przejścia spółki został zamieszczony w rejestrze przedsiębiorców spółki (...) S.A. z siedzibą w S. w dniu 31 października 2014 roku. Miesiąc później, tj. 28 listopada 2014 roku, w rejestrze spółki przejmowanej zamieszczony został wpis o planowanym połączeniu ww spółek, która po połączeniu ulegnie rozwiązaniu (vide rubryka 4- informacja o połączeniu, podziale, lub przekształceniu odpisu zupełnego (...) S.A.). W związku z powyższym, zdaniem powoda, brak jest podstaw do twierdzenia, że byt prawny pozwanego ustał z chwilą dokonania wzmianki o połączeniu spółek w rejestrze przedsiębiorców KRS spółki przejmującej, w sytuacji gdy wpis o planowanym połączeniu został zamieszczony w rejestrze pozwanego miesiąc później. Dodatkowo powód wskazał, iż w każdym piśmie procesowym wskazywał na potrzebę zmiany podmiotu pozwanego. W każdym piśmie procesowym, pozwana była oznaczana, jako (...) S. A. z siedzibą w S.. Dodatkowo wskazał, iż powództwo było dwukrotnie modyfikowane przez stronę powodową, za każdym razem ze wskazaniem pozwanej (...) S.A. Zaś pozwana w żadnym piśmie procesowym nie złożyła zastrzeżenia, co do zmiany oznaczenia strony pozwanej. Skoro pozwana twierdzi, iż w chwili wytaczania powództwa (...) S.A. nie istniała, to na jakiej podstawie pozwana (...) S.A. wdała się w spór, uczestniczyła w postępowaniu, skoro pozwany nie ma bytu prawnego. W przypadku uznania, iż (...) S.A. utraciło byt prawny przed wytoczeniem powództwa przez stronę powodową, działanie

pozwanego zgłaszającego zarzut nieważności dopiero w apelacji, stanowi rażące nadużycie prawa i zasad współzycia społecznego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do twierdzeń stron dotyczących momentu utraty bytu prawnego spółki przejmowanej wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom powoda, wykreślenie z rejestru spółki przejmowanej ma charakter deklaratoryjny, formalny (art. 493 § 5 k.s.h.) natomiast skutek materialnoprawny w postaci utraty bytu prawnego przez tę spółkę następuje w dacie dokonania wpisu połączenia (art. 493 § 2 k.s.h.) - (vide wyrok WSA w Warszawie z dnia 21 marca 2017 r., (...) SA/Wa 221/16, LEX nr 2323615).

W niniejszej sprawie pozwany zgłosił zarzut naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 kpc przez nieodrzućenie pozwu pomimo braku zdolności sądowej wskazanego w sprawie uczestnika. Zarzuty te nie są trafne. W niniejszej sprawie, mimo wskazania w pozwie (...) S.A., powód po złożeniu odpowiedzi przez (...) S.A. z siedzibą w S., w każdym kolejnym piśmie procesowym, w tym dotyczącym modyfikacji powództwa prawidłowo wskazywał, jako stronę pozwaną (...) S.A. z siedzibą w S. (k. 121, k. 160), a z kolei pozwana spółka oznaczająca się w piśmie, jako (...) S.A. obecnie (...) S.A. w S.", wdała się w spór nie podnosząc zarzutu nieważności postępowania i konieczności odrzucenia pozwu, wobec braku biernej legitymacji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zmiana oznaczenia strony przez sąd jest w zasadzie dopuszczalna w drodze sprostowania wyroku przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 350 k.p.c. (wyrok z dnia 18 czerwca 1998 r., II CKN 817/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 16; postanowienie z dnia 10 grudnia 2001 r., I PZ 93/01, OSNP 2003, Nr 24, poz. 597; wyrok z dnia 22 czerwca 2006 r., V CSK 139/06, niepubl.; postanowienie z dnia 29 stycznia 2016 r., niepubl.). Jest ona natomiast niedopuszczalna wtedy, gdy powód wskazał jako stronę pozwaną osobę niemającą zdolności sądowej (postanowienie z dnia 15 maja 2009 r., II CSK 681/08, niepubl.).

W ocenie Sądu powód w toku postępowania konwalidował brak zdolności sądowej strony pozwanej, poprzez wskazanie w dalszych pismach procesowych (...) S.A. z siedzibą w S., które przejęło (...) S.A.

W związku z powyższym, w niniejszej sprawie, jest dopuszczalna zmiana oznaczenia strony w drodze sprostowania wyroku, albowiem w toku postępowania, powód wskazywał jako stronę pozwaną osobę mającą zdolność sądową, a wskazanie w wyroku podmiotu nieistniejącego wynikało z oczywistej niestaranności Sądu I instancji. Otóż, w wyroku Sądu Rejonowego została wymieniona nazwa strony powodowej identyczna jak w pozwie, ale sąd ten nie dostrzegł wiążącego sprecyzowania pozwu co do oznaczenia powoda w pismach modyfikujących powództwa. W związku z powyższym, na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy sprostował z urzędu wyrok sądu pierwszej instancji (por. orzeczn. Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1970 r. I CR 321/70 - OSNCP 1971, z. 2, poz. 39). W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie sprostowanie wyroku w zakresie osoby pozwanego, nie prowadzi do podmiotowego przekształcenia powództwa, albowiem Sąd sprostował oczywistą niedokładność w oznaczeniu strony spowodowaną niestarannością sądu. Zresztą strona pozwana, w toku postępowania nie złożyła zarzutu nieważności postępowania, zgłaszając go dopiero w apelacji, co w ocenie Sądu jest działaniem nie zasługującym na ochronę prawną, albowiem pozwany przekonany o słuszności swojego poglądu, winien to zgłosić już w odpowiedzi na pozew, czy też w dalszym toku postępowania, nie narażając strony przeciwnej na poważne i niekorzystne dla niej następstwa procesowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1998 r.). Gdyby podzielić argumentację apelującego wyrażoną w apelacji, Sąd zmuszony byłby odrzucić apelację, jako środek zaskarżenia pochodzący od osoby nieuprawnionej. Apelacja wniesiona przez podmiot, który nie był stroną postępowania jest z innych przyczyn niedopuszczalna w rozumieniu art. 370 kpc i wynika ona z tzw. braku legitymacji do wniesienia środka zaskarżenia. Tym czasem strona apelująca wdała się w spór, a powód prawidłowo w dalszym etapie postępowania wskazywał jako pozwanego (...) S.A. w S..

Mając na uwadze okoliczność, iż w sprawie nie zachodziła konieczność odrzucenia pozwu, Sąd na podstawie art. art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako niezasadną, zaś na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. z urzędu dokonał sprostowania zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Zgierzu.

W postępowaniu apelacyjnym powód poniósł koszty w wysokości 1800 zł z tytułu zastępstwa procesowego na podstawie § 2 pkt. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). W związku z powyższym, Sąd na podstawie art. 98 kpc zasądził od pozwanego na rzecz powódki K. J. kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.